

PlanMER Structuurvisie
uitbreiding regionaal
bedrijvenpark Laarberg
Separate samenvatting

PlanMER Structuurvisie uitbreiding regionaal bedrijvenpark Laarberg Separate samenvatting

dossier : 9X1884-103-100
registratienummer : MD-DE20130168
versie : Definitief
classificatie : Openbaar

Gebiedsonderneming Laarberg B.V.

augustus 2013

INHOUD

BLAD

1	AANLEIDING EN DOEL	3
2	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
2.1	Nulalternatief	4
2.2	Alternatief 1	4
2.3	Alternatief 2 en voorkeursalternatief	6
3	MILIEUEFFECTEN	11
3.1	Effecten Alternatief 1	11
3.2	Effecten Alternatief 2 en het VKA	14
4	DOORKIJK NAAR HET VERVOLG	15
	COLOFON	17

1 AANLEIDING EN DOEL

Gemeente Oost Gelre is (als juridisch initiatiefnemer) in samenwerking met Gebiedsonderneming Laarberg B.V. (praktisch initiatiefnemer) voornemens om op basis van het in december 2012 vastgestelde Masterplan 'Uitbreiding regionaal bedrijvenpark Laarberg' een structuurvisie op te stellen dat een kader vormt voor concrete ontwikkelingen die in een later stadium worden mogelijk gemaakt met bestemmingsplannen op maat. Bij de structuurvisie is voorliggend planMER opgesteld.

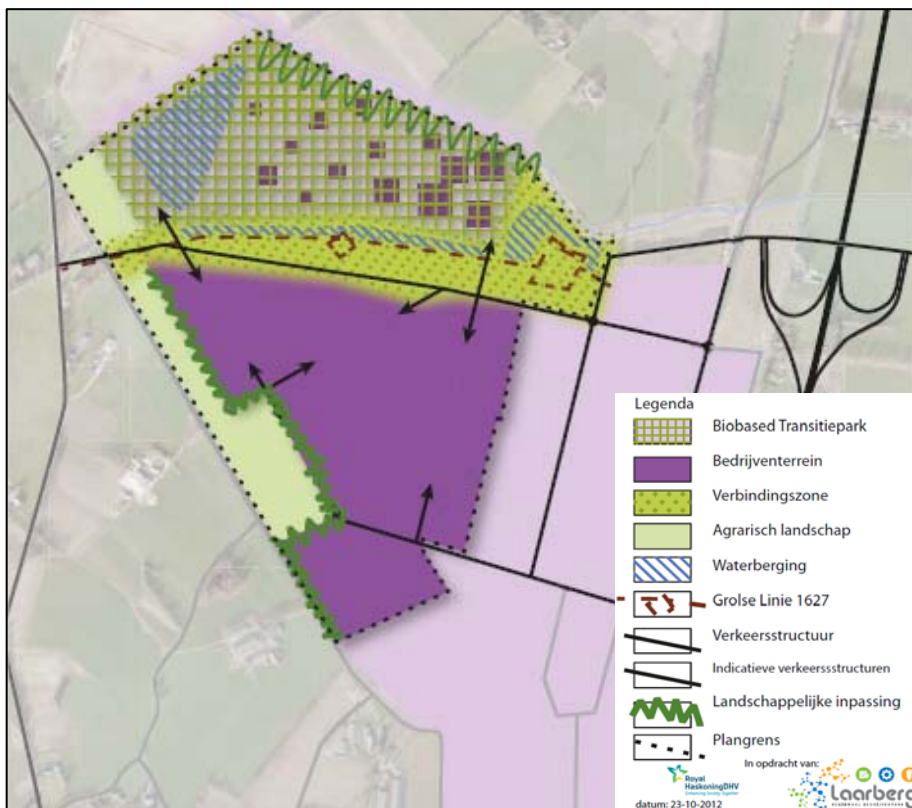
De structuurvisie is planm.e.r.-plichtig gezien de aard en omvang van voorziene ontwikkelingen (zware bedrijvigheid) en de op voorhand niet uit te sluiten significante effecten op Natura 2000-gebieden (een passende beoordeling in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 is verplicht).

Doel van de planm.e.r. is om het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de beleidsvorming omtrent het opstellen van de structuurvisie. Het MER beschouwt de milieueffecten van de gehele voorziene uitbreiding van bedrijvenpark Laarberg, alvorens bestemmingsplannen voor delen van het gebied worden opgesteld.

2 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Het voornemen betreft het uitbreiden van huidig bedrijvenpark Laarberg. Met de structuurvisie wordt een samenhangend plan opgesteld dat een kader vormt voor latere bestemmingsplannen. De basis voor de structuurvisie, en daarmee ook voor de planm.e.r., is het Masterplan 'Uitbreiding regionaal bedrijvenpark Laarberg'. In Afbeelding 1 is het masterplan ruimtelijk weergegeven.

Afbeelding 1 Masterplan uitbreiding regionaal bedrijvenpark Laarberg

Gebiedsonderneming Laarberg B.V./PlanMER Structuurvisie uitbreiding regionaal bedrijvenpark Laarberg 30 augustus 2013, versie Definitief

In de m.e.r. dienen realistische, uitvoerbare alternatieven onderzocht te worden om de besluitvorming te ondersteunen met milieu-informatie. In het navolgende worden de onderzochte alternatieven kort toegelicht. Voor een meer uitgebreide beschrijving van de alternatieven wordt verwezen naar het hoofdstuk van het MER.

2.1 Nulalternatief

Het nulalternatief is de situatie waarin de structuurvisie niet wordt vastgesteld/uitgevoerd en de daarin opgenomen ontwikkelingen niet plaatsvinden. Het nulalternatief is in dit MER gelijk aan de referentiesituatie, de situatie ten opzichte waarvan de milieueffecten worden bepaald. Deze situatie bestaat uit de (daadwerkelijke) huidige situatie plus de situatie die op termijn (ca 2023) ontstaat als gevolg van de toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied (bestemde en vergunde activiteiten die zeker binnenkort ingevuld worden). Dit laatste wordt de autonome ontwikkeling genoemd.

In de huidige situatie heeft het beoogde plangebied een agrarische functie en grenst aan het bestaande deel van regionaal bedrijvenpark Laarberg. Een relevante autonome ontwikkeling is de verbetering van de N18, ten oosten van het plangebied. De referentiesituatie voor de Passende Beoordeling (onderzoek gevolgen Natura 2000) bestaat alleen uit de huidige situatie.

2.2 Alternatief 1

Dit alternatief bevat de invulling ontwikkeling van het plangebied volgens het Masterplan met enkele nuanceringen en concretisering. Alternatief 1 is ruimtelijk weergegeven in Afbeelding 2. Het plangebied beslaat een oppervlak van circa 90 hectare, waarvan ruim 60 hectare uitgeefbaar bedrijventerrein.

Bedrijvigheid

Op basis van een milieuzonering worden bepaalde typen bedrijvigheid toegestaan in het plangebied op basis van (gevoelige) functies in de omgeving. Op het overgrote deel van het terrein is minstens milieucategorie 4.2 mogelijk. De maximaal toegestane categorie is 5.1.

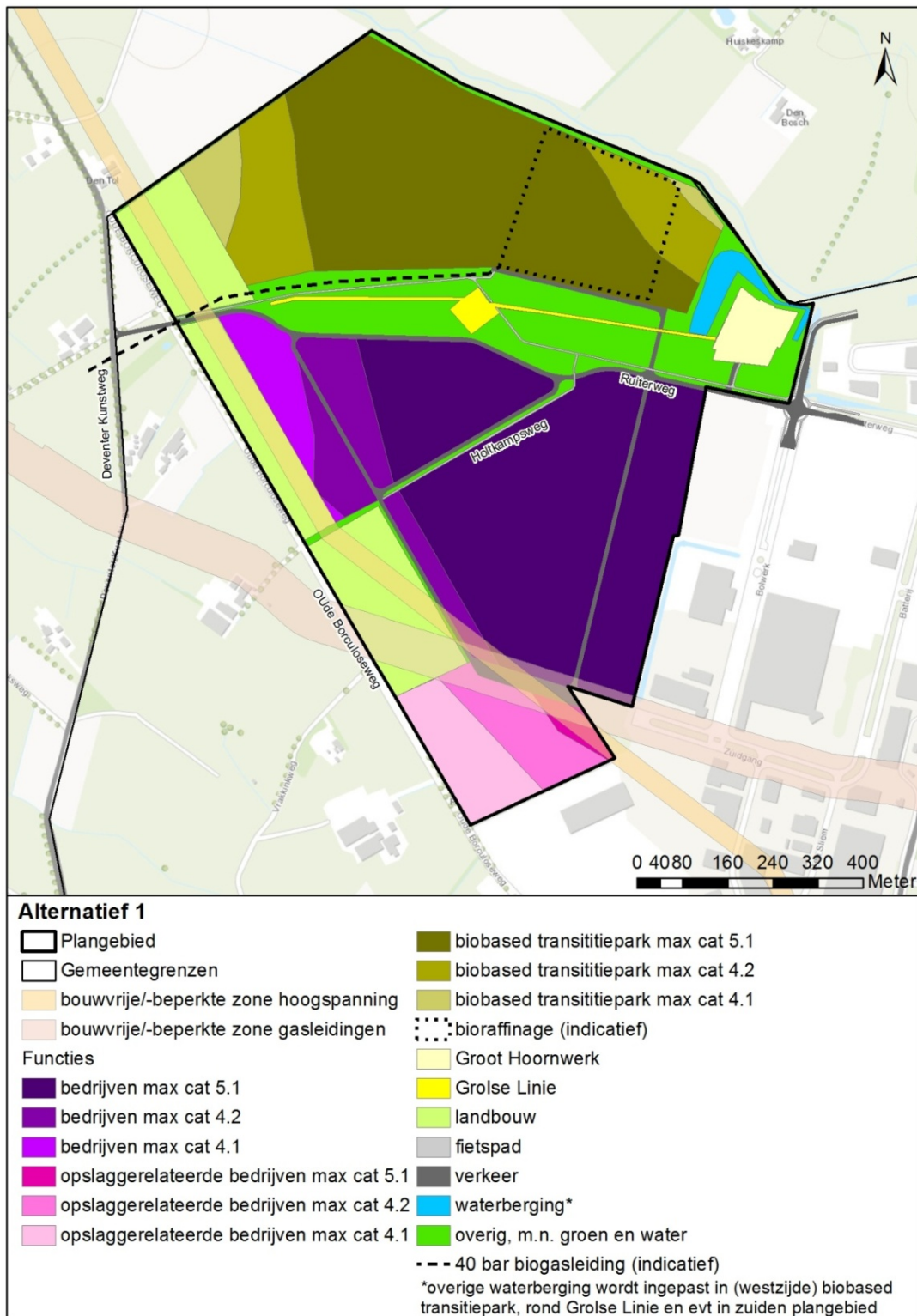
Er is sprake van een aantal concrete ontwikkelingen waarvan de kans groot is dat deze een plek krijgen in het plangebied. Deze zijn ook aangegeven in Afbeelding 2. Het gaat vooral om ontwikkelingen in het noorden. Daar is een 'Biobased transitiepark' beoogd (met als onderdeel een concreet initiatief voor een 'bioraffinage') en het 'Groot Hoornwerk'. Laatstgenoemde is een multifunctionele ontwikkeling die de historie van de locatie (Grolse Linie) benadrukt. Naar huidig inzicht bestaat de eerste fase van Groot Hoornwerk uit het vestigen van het 'Biobased Innovation Center Achterhoek' met kantoorfuncties en een vergadercentrum. Mogelijk wordt er ook een motel met (fastfood)restaurant gevestigd.

Infrastructuur

Om de voorziene ontwikkeling mogelijk te maken, moet diverse infrastructuur aangelegd worden. Het gaat vooral om weginfrastructuur voor interne en externe ontsluiting van verkeer. Het uit te breiden deel van Laarberg wordt hoogstwaarschijnlijk ontsloten door een nieuwe oost-west georiënteerde verbinding, parallel aan de Grolse Linie. Aan de oostzijde wordt het terrein ontsloten richting de N18. Aan de westzijde naar huidig inzicht richting de Deventer Kunstweg. De structuur van het fietsnetwerk komt grotendeels overeen met het netwerk van het overige verkeer.

Er worden een bebouwingsvrije/bouwhoogte beperkende zones opgenomen ten behoeve van de inpassing van de bestaande gasleiding(en), hoogspanningsleiding en een (inactief) straalpad.

Abbeelding 2 Alternatief 1

Waterberging

Neerslag wordt zo veel mogelijk vastgehouden in het gebied. In het laaggelegen noorden van het plangebied wordt op meerdere plaatsen ruimte gereserveerd voor waterberging in verband met de toename van verhard oppervlak ten opzichte van de huidige situatie.

Groen, landschap en cultuurhistorie

Een deel van het plangebied (de westelijke rand) behoudt de huidige agrarische functie. Hier heeft de voorziene ontwikkeling volgens alternatief 1 weinig invloed. Kwalitatief goede groenstructuren en bomen worden waar mogelijk ingepast in het bedrijvenpark. Tussen de gerealiseerde ecologische verbindingzone langs de noordelijke grens van het plangebied wordt een onbebouwde zone van 10 meter binnen het plangebied opgenomen.

Van west naar oost loopt een overwegend groene verbindingzone, waarin de Grolse Linie is opgenomen. Nieuw groen wordt vooral geconcentreerd in deze zone waar de cultuurhistorisch waardevolle Grolse Linie geheel of gedeeltelijk wordt gereconstrueerd. Extensieve, tijdelijke bebouwing is toegestaan om ondernemers de mogelijkheid te bieden hun innovatieve producten en processen ten toon te stellen (zoals proefakkers, zonne-energie en kleinschalige demonstratiekassen).

Voor de beeldkwaliteit van Laarberg fase II is reeds een beeldkwaliteitsplan opgesteld (Beeldkwaliteitsplan Regionaal bedrijventerrein Laarberg), dat als toetsingskader dient voor de te realiseren ontwikkelingen.

2.3 Alternatief 2 en voorkeursalternatief

De onderzoeksresultaten van alternatief 1 geven aanleiding voor een aantal aanpassingen in het plan, zodat een (beter) uitvoerbaar alternatief ontstaat ten aanzien van milieu. Het belangrijkste verschil ten opzichte van alternatief 1 wordt gemaakt op basis van de te verwachten effecten op natuur. Daarnaast zijn aanvullend op alternatief 1 randvoorwaarden toegevoegd ten aanzien van verkeer, geluid, geur en onderlinge verenigbaarheid.

Het voorkeursalternatief (VKA) komt nagenoeg overeen met alternatief 2, op enkele nuances na. In Afbeelding 3 is het VKA weergegeven. Het VKA betreft in de basis het plan volgens het Masterplan met daarbij de navolgende randvoorwaarden.

Natuur

Ten aanzien van natuur is het ontwerp aangepast met randvoorwaarden en ruimtelijke reserveringen voor behoud en compensatie van natuurwaarden om (grote) negatieve effecten op beschermde dieren (Flora- en faunawet) en het Gelders Natuurnetwerk (EHS) te voorkomen.

Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone (voormalig EHS)

- Het bosje aan de Ruitersweg is in de nieuwe Omgevingsvisie begrensd als Gelders Natuurnetwerk en blijft vooruitlopend op de nieuwe omgevingsvisie behouden. Mocht het alsnog blijken dat het bosje niet behouden hoeft te worden (na overleg met de provincie) dan geldt een compensatieplicht.
- Een smalle zone rond de Leerinkbeek is ook aangewezen als Gelders Natuurnetwerk. Deze ligt net buiten het plangebied. Daar omheen ligt een ruime zone die in de omgevingsvisie van Gelderland is begrensd als Groene Ontwikkelingszone welke wel binnen het plangebied valt. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn hier mogelijk, maar er moet ook gestreefd worden om de “samenhang tussen natuurgebieden te bevorderen, het functioneren als netwerk te versterken en overgangen tussen natuurbestemmingen en andere functies te zoneren”. De hierna genoemde maatregelen ten

behoefte van het foerageergebied van onder andere de steenuil sluiten aan op dit nieuwe provinciale beleid en versterken de natuurwaarden in de zone langs de Leerinkbeek en een daar aan grenzende zone in het noordwesten van het plangebied (waar ook waterberging is beoogd).

Flora- en faunawet

Zonder het nemen van mitigerende dan wel compenserende maatregelen is alternatief 1 van het MER strijdig met de Flora- en faunawet voor een aantal beschermde diersoorten en daarmee niet uitvoerbaar. Het gaat onder andere om de boomvalk, buizerd, ransuil, steenuil en diverse vleermuizen.

Door randvoorwaarden in de structuurvisie voor de ontwikkeling van het plangebied te stellen, welke gerespecteerd moeten worden bij het opstellen van bestemmingsplannen, wordt zorg gedragen voor passende leefgebieden en kan worden voldaan aan de eisen die de Flora- en faunawet stelt.

In paragraaf 6.1.1 van het MER is een overzicht opgenomen van de diersoorten waarvoor maatregelen nodig zijn om een uitvoerbaar plan te ontwikkelen. Omdat de maatregelen van invloed zijn op de inrichting van het plangebied is het van belang om hier in een vroegtijdig stadium (de structuurvisie) al inzicht in te hebben. De kerngebieden binnen het plangebied waar het merendeel van de beschermde soorten van afhankelijk is, zijn:

- de Holtkampsweg;
- de boerderijen Panneman en aan de Ruitersweg;
- het bosgebiedje aan de Ruitersweg;
- enkele oude bomen aan de rand van het plangebied voor de rosse vleermuis.

Om de vaste rust- en verblijfplaatsen (zie paragraaf 6.1.1 van het MER) van de relevante diersoorten zoveel mogelijk te behouden zijn de navolgende randvoorwaarden opgesteld:

Holtkampsweg

De routestructuur voor vleermuizen blijft in voldoende mate behouden.

Boerderij Panneman

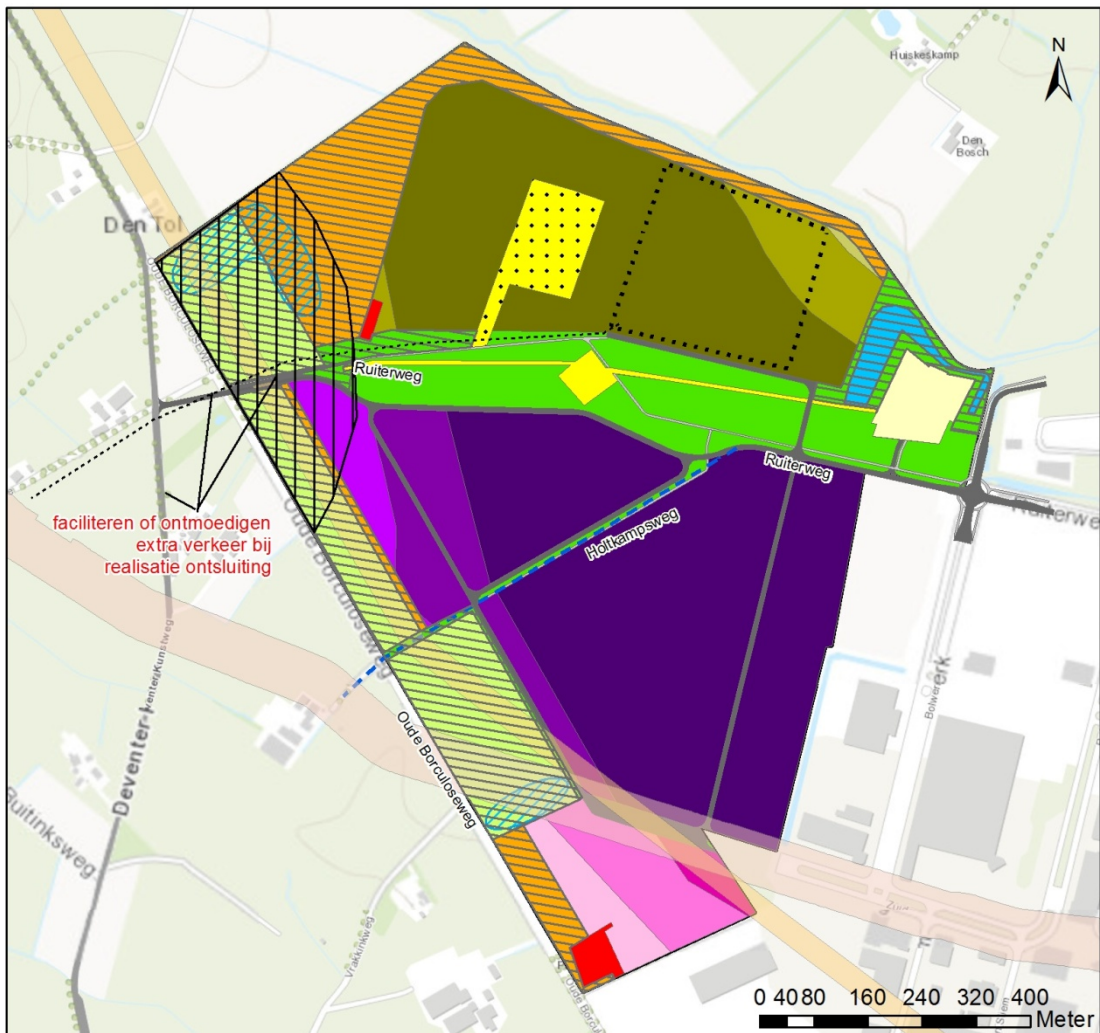
Het heeft sterk de voorkeur om het **de gebouwen** die dienst doen als vaste rust- en verblijfplaats van deze soorten te behouden en zo mogelijk (evt. met een andere functie) in te passen in het bedrijventerrein.

Als dit onvermijdelijk is dan moeten de vaste rust- en verblijfplaats gecompenseerd worden. Tevens zal door de ontwikkeling van het bedrijventerrein een deel van het **foerageergebied** verloren gaan. Ook dit dient gecompenseerd te worden. Hiervoor moet het deel dat gereserveerd is als landbouw optimaal worden ingericht als leefgebied voor de steenuil¹ op het moment dat het foerageergebied wordt aangetast:

- een open tot halfopen landschap met een afwisselend korte en verruigde vegetatie;
- erven met bebouwing, beplanting, tuinen, moestuinen en weilandjes met (hobby)vee;
- voldoende nestplaatsen in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot;
- een gevarieerd aanbod van prooiën zoals muizen, regenwormen en insecten;
- voldoende zit- en uitkijkposten om te foerageren en om te rusten;
- geen verstoring en versnippering door grote wegen;
- geen gebruik van insecticiden of andere pesticiden in het territorium of in de directe omgeving.

¹ Soortenstandaard Steenuil, Athene noctua, Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, december 2012

Afbeelding 3 Voorkeursalternatief

Voorkeursalternatief

Plangebied	opslaggerelateerde bedrijven max cat 4.1
behoud bebouwing*	biobased transitiepark max cat 5.1***
behoud bos (onderdeel Gelders Natuurnetwerk)*	biobased transitiepark max cat 4.2
compensatie natuur**	biobased transitiepark max cat 4.1
behoud vleermuisroute	bioraffinage (indicatief)
geschikt als compensatie voor foerageergebied	Groot Hoornwerk
bouwvrije/-beperkte zone hoogspanning	Grolse Linie
bouwvrije/-beperkte zone gasleidingen	landbouw (mogelijk ook deel waterberging)****
geen nieuwe geurgevoelige objecten	fietspad
bedrijven max cat 5.1***	verkeer
bedrijven max cat 4.2	waterberging
bedrijven max cat 4.1	indicatieve locatie waterberging
opslaggerelateerde bedrijven max cat 5.1	overig, m.n. groen en water
opslaggerelateerde bedrijven max cat 4.2	40 bar biogasleiding (indicatief)

*indien onmogelijk/niet meer nodig: zie randvoorwaarden natuur

**zie randvoorwaarden natuur

***zonder meer geluidemissie max 70 dB(A)/m2

****geschikt maken voor compensatie bij aantasting territorium steenuil (met behoud landbouwfunctie)

Het territorium van een steenuil is tussen de 5-30 hectare groot, afhankelijk van de kwaliteit (muisdichtheid) van het foerageergebied. Bij een optimale inrichting zoals hierboven beschreven is 10 ha voldoende voor het behouden van een broedpaar steenuil in dit deel van het plangebied.

De nestplaats van de huismus kan mogelijk gecompenseerd worden bij het restaurant Groot Hoornwerk (plaatsen van nestkasten, neststenen en vogelvides) in combinatie met het landbouwgebied, de Leerinkbeek en de waterberging in de omgeving. Het habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal eisen, die binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) moeten liggen. Het betreft een combinatie van nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken; groenblijvende struiken, coniferen en klimplanten, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is het habitat niet geschikt².

De verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis kan relatief eenvoudig gecompenseerd worden door de (nieuwe) bedrijfsgebouwen toegankelijk te maken voor vleermuizen.

Boerderij aan Ruiteweg

Ook deze boerderij vormt nestgelegenheid voor de steenuil en huismus (2 paar). Tevens is er een vaste rust- en verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Het heeft sterk de voorkeur om **het gebouw/de gebouwen** die dienst doen als vaste rust- en **verblijfplaats** van deze soorten te behouden en zo mogelijk met een andere functie in te passen in het bedrijventerrein. Als dit onvermijdelijk is dan moeten de vaste rust- en verblijfplaats gecompenseerd worden. Aantasting van foerageergebied moet sowieso gecompenseerd worden:

- Voor de steenuil liggen mogelijkheden door aan de noordkant van het plangebied een ruime zone (tenminste 10 ha) in te richten als foerageergebied, waarbij nestkasten (bij sloop van boerderij) in de bestaande houtwallen geplaatst kunnen worden. Deze zone valt deels binnen de begrenzing van de Groene Ontwikkelingszone waarmee de natuuropgave die hiervoor geldt gecombineerd kan worden.
- De verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis kan relatief eenvoudig gecompenseerd worden door de bedrijfsgebouwen toegankelijk te maken voor vleermuizen. Zie verder ook de beschrijving bij boerderij Panneman.
- De gewone grootoorvleermuis is opportunistisch wat betreft het vinden en gebruiken van verblijfplaatsen. Ter compensatie van de bestaande verblijfplaats kunnen vooral aan de rand van het bedrijventerrein aanpassingen aan de nieuwe gebouwen helpen om gebouwen toegankelijk te maken voor de vleermuis. De soort profiteert daarnaast van de maatregelen om het foerageergebied van de steenuilen te behouden en verbeteren.

Bosje Ruiteweg

In het bosje aan de Ruiteweg broedt een boomvalk en af en toe wordt het nest gebruikt door een buizerd. Ook is het bosje begrensd als Gelders Natuurnetwerk (zie kopje 'Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone' eerdere in deze paragraaf). Uitgangspunt is dat dit bosje behouden blijft. Indien dit (in samenspraak met de provincie) niet mogelijk of niet meer nodig is, moet de jaarrond beschermde nestplaats van de boomvalk of buizerd verplaatst worden.

² Soortenstandaard Huismus, *Passer domesticus*, Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, december 2011

De buizerd is in staat om in de omgeving een nieuwe nestplaats te bewonen of bouwen. Daar zijn geen specifieke maatregelen voor nodig. De soort profiteert daarnaast van de maatregelen om het foerageergebied van de steenuilen te behouden en verbeteren.

Voor de boomvalk kunnen in de hoogspanningsmasten in het westen van het plangebied kunsthorsten geplaatst worden. Hiermee wordt ook de eventuele verblijfplaats van de soort (niet jaarlijks in gebruik) in het andere bosje aan de Ruitersweg gecompenseerd. Het foerageergebied van deze soort zal verbeteren door de aanleg van de waterbergingsgebieden.

Overig

De rosse vleermuis is aangetroffen in bomen bij de Leerinkbeek en langs de Oude Borculoseweg. Deze bomenrijen aan de rand van het plangebied zijn van belang. Voor de rosse vleermuis is het voldoende als de bomen behouden blijven. Daarbij is verlichting niet wenselijk. Onder de randvoorwaarden dat zijn verdere maatregelen niet nodig. Indien het onvermijdelijk is dat verlichting wordt aangebracht is het mogelijk om met maatregelen met betrekking tot de locatie, type, en kleur van de verlichting negatieve gevolgen te voorkomen.

De eekhoorn en steenmarter die zeer waarschijnlijk in het plangebied voorkomen (maar exacte locatie is niet bekend) zullen meeprofiten van de randvoorwaarden die voor de inrichting zijn opgesteld. Er blijft voldoende foerageergebied en nestgelegenheid voor deze soorten bestaan.

Verkeer

Om een goede verkeersafwikkeling in de toekomst te garanderen, geldt als randvoorwaarde dat er maatregelen worden getroffen om het extra verkeer richting Oude Borculoseweg/Deventer Kunstweg te ontmoedigen (bijv. bestemmingsverkeer) dan wel te faciliteren (weg verbeteren) op het moment dat daadwerkelijk de ontsluiting richting (noord)westen tot stand wordt gebracht.

Geluid

In het voorkeursalternatief wordt de geluidemissie van bedrijven die zonder meer wordt toegestaan verlaagd van 75 dB(A)/m² (in alternatief 1) naar 70 dB(A)/m² om het mogelijke aantal vast te stellen hogere waarden in de omgeving te verlagen en te voorkomen dat de maximaal toelaatbare geluidbelasting van 60 dB(A) voor geluidgevoelige bestemmingen wordt overschreden.

Geur

Om beperkingen voor de toekomstige ontwikkeling van een veehouderij ten noordwesten van het plangebied te voorkomen is een zone opgenomen waar geen nieuwe geurgevoelige objecten mogen worden gerealiseerd.

Onderlinge verenigbaarheid

In het VKA geldt de voorwaarde dat nieuwe bedrijven bij vestiging moeten aantonen dat de bedrijfsactiviteiten het functioneren van de omliggende bedrijven niet belemmeren. Publiekstrekkende functies, zoals het groot Hoornwerk, verhouden zich vaak niet goed tot bedrijven die veel geur en geluid veroorzaken.

3 MILIEUEFFECTEN

In onderstaande tabel zijn alle scores van de alternatieven op de diverse criteria weergegeven ten opzichte van referentiesituatie.

Tabel 1 Samenvatting milieueffecten alternatieven 1, 2 en VKA

Milieuaspecten	Criteria	Alt 1	Alt 2	VKA
Natuur	Natura 2000-gebieden (Natuurbeschermingswet)	0	0	0
	Ecologische Hoofdstructuur (EHS; toekomstige GNN en GO)	-	+	0
	Beschermde soorten (Flora en Faunawet)	--	0	0
Bodem en water	Bodem- en (grond)waterkwaliteit	0	0	0
	Grond- en oppervlaktewaterkwantiteit	0	0	0
Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie	Landschappelijke waarden	-	-	-
	Cultuurhist. waardevolle gebieden, structuren en elementen	0	0	0
	Archeologische waarden	--	--	--
Verkeer	Verkeersafwikkeling	-	0	0
	Verkeersveiligheid	0	0	0
Geur	Geurbelasting i.r.t. gevoelige objecten (incl omgekeerde werking)	-	0	0
Luchtkwaliteit	Concentraties NO ₂ en PM ₁₀ i.r.t. gevoelige functies	0	0	0
Geluid	Geluidbelasting i.r.t. gevoelige functies	--	-	-
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico	-	-	-
	Groepsrisico	--	--	--

3.1 Effecten Alternatief 1

Natuur

Alternatief 1 heeft geen relevant effect op Natura 2000-gebieden. Op een afstand van 7 tot 10 kilometer van het plangebied liggen de Nederlandse Natura 2000-gebieden Korenburgerveen, Stelkampsveld en Buurserzand & Haaksbergerveen. Voor deze gebieden is sprake van een kleine toename van stikstofdepositie ten opzichte van de huidige situatie tussen 0,5 en 1 mol N/ha/jaar. Dit is ecologisch gezien verwaarloosbaar en zal het behalen van de instandhoudingsdoelen niet verder weg brengen. De stikstoftoename binnen het Duitse Natura 2000-gebied Zwillbrockervenn & Ellewickerveld is toegestaan, omdat deze toename (1-2 mol N/ha/jr) lager is dan 3% van de kritische depositiewaarde van dit gebied (dat is de Duitse norm). Alternatief 1 scoort neutraal (0) ten aanzien van Natura 2000-gebieden.

In alternatief 1 blijft de ecologische verbindingszone rond de beek gehandhaafd. Er vinden geen werkzaamheden plaats in de gerealiseerde ecologische verbindingszone rond de Leerinkbeek (dit deel is als Gelders Natuurnetwerk in de nieuwe omgevingsvisie). Alternatief 1 scoort daarmee neutraal wanneer puur gekeken wordt naar huidige EHS. Echter, voor het bosperceel ten zuiden van de Leerinkbeek (bij vaststelling omgevingsvisie ook onderdeel Gelders Natuurnetwerk) wordt in alternatief 1 niet geborgd dat deze behouden blijft. Daarnaast draagt het alternatief nauwelijks bij aan de doelen van de Groene Ontwikkelingszone rond de Leerinkbeek. Alternatief 1 wordt beoordeeld als negatief ten opzichte van de referentiesituatie (-).

Alternatief 1 is strijdig met de Flora- en faunawet voor wat betreft effecten op onder andere de beschermde soorten Boomvalk, Buizerd, Ransuil, Steenuil en diverse vleermuizen. Zonder het nemen van mitigerende dan wel compenserende maatregelen, met name op het gebied van de inrichting van het plangebied, is de structuurvisie volgens dit alternatief niet uitvoerbaar. Dit wordt beoordeeld als een zeer negatief effect (- -).

Bodem en water

Het plangebied is voor het overgrote deel 'onverdacht' ten aanzien van bodemverontreinigingen. Wel zijn er enkele locaties verspreid in het plangebied die aandacht behoeven ten aanzien van bodem- en grondwaterkwaliteit wanneer er een ontwikkeling plaatsvindt op deze locaties.

Het risico op verspreiding van bodem of grondwaterverontreinigingen als gevolg van de beoogde ingrepen is klein als deze enkele aandachtspunten in acht worden genomen. Effecten op de oppervlaktewaterkwaliteit worden niet verwacht. Grondwaterbeschermingsgebieden of gevoelige/beschermde ecologische wateren liggen niet nabij het plangebied. Het hemelwater vanuit het plangebied wordt niet rechtstreeks geloosd op het oppervlaktewatersysteem om nadelige gevolgen van eventueel afstromend hemelwater te voorkomen. Het water wordt geïnfiltreerd in infiltratievelden of eerst geborgen binnen het plangebied. Het effect op het criterium bodem- en (grond)waterkwaliteit wordt beoordeeld als neutraal (0).

De maatregelen die nodig zijn om de waterhuishouding op orde te hebben en te houden in het plangebied zijn afgestemd met het waterschap. Diverse maatregelen hebben ruimtelijke consequenties. Dat deze op een juiste manier worden toegepast wordt geborgd in het waterplan dat in samenwerking met het waterschap wordt uitgewerkt, parallel aan de structuurvisie voor Laarberg fase II (in het kader van de watertoets is hier een aanzet voor gegeven). In dat plan wordt gestreefd naar een hoge mate van detail. Het plan wordt gebruikt voor de op te stellen bestemmingsplannen. Het criterium grond- en oppervlaktewaterkwantiteit wordt neutraal (0) beoordeeld aangezien het waterbelang (in overleg met het waterschap) geborgd wordt.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In alternatief 1 wordt de bestaande karakteristiek van het landschap aangetast, met name door de invulling met bedrijvigheid en het verloren gaan van een deel van de groenstructuren. De effecten worden verzacht door diverse inpassingmaatregelen (zoals groene randen, op overgang landbouw en bedrijventerrein) en randvoorwaarden die worden gesteld in het beeldkwaliteitsplan. Het effect op de karakteristiek van landschappelijke elementen wordt als negatief beoordeeld (-).

De effecten op de cultuurhistorisch waardevolle elementen voor dit alternatief worden als positief beschouwd voor de Grolse Linie. Doel is om deze structuur weer zichtbaar en beleefbaar te maken. Het verloren gaan van de verkavelings- en ontginningsstructuur wordt als negatief beschouwd. Over het geheel genomen komt cultuurhistorie op een neutrale score uit (0).

In verband met graafwerkzaamheden in gebieden met een hoge archeologische (verwachtings)waarde wordt het effect van de aanleg van Laarberg II effect op archeologische waarden beoordeeld als zeer negatief (- -).

Verkeer

Alternatief 1 wordt als negatief (-) beoordeeld op het criterium verkeersafwikkeling in verband met de onwenselijke situatie die ontstaat bij het tot stand brengen van de 'secundaire ontsluiting', wanneer geen aanvullende maatregelen worden getroffen.

Verkeersveiligheid wordt als neutraal beoordeeld (0) ten opzichte van de referentiesituatie. Op de hoofdontsluitingswegen komen vrijliggende fietsvoorzieningen. Met betrekking tot calamiteiten leidt de nieuwe verkeersstructuur rondom Laarberg niet tot een kwetsbaardere bereikbaarheid voor hulpdiensten ten tijde van calamiteiten.

Geur

Er treden naar verwachting geen relevante effecten op van nieuwe bedrijven met een geuremissie op de omgeving van het plangebied. Bij vestiging van nieuwe bedrijven met een geuremissie op Laarberg II kan het leefklimaat in de directe omgeving en in het plangebied zelf lager worden door een mogelijk hogere cumulatieve geurbelasting.

De opgenomen milieuzonering voorziet in hoofdlijnen in voldoende afstand tussen hinderproducerende en hindergevoelige functies. Wanneer daadwerkelijk sprake is van de vestiging van een nieuw bedrijf vindt in het kader van de milieuvergunning (of de algemene regelgeving op het gebied van milieuhinder) altijd een nadere toetsing plaats. Bij naleving van deze regels kan een 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat' worden gegarandeerd.

Ook levert het plan waarschijnlijk geen nieuwe belemmeringen op voor eventuele uitbreidingsplannen voor omliggende veehouderijen ('omgekeerde werking'). Echter, bij realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten in het noordwesten van het plangebied kan de toekomstige ontwikkeling van het bedrijf Huurninkallee 11 mogelijk belemmerd worden. Aangezien dit laatste niet wordt uitgesloten in alternatief 1, wordt dit beoordeeld als een (licht) negatief effect (-) ten opzichte van de referentiesituatie.

Luchtkwaliteit

Voor zowel stikstofdioxide als fijnstof geldt dat de wettelijke grenswaarde van 40 µg/m³ ruim niet overschreden wordt als gevolg van de voorziene ontwikkeling van Laarberg II. De concentraties zullen volgens de worst case berekening lokaal wel toe kunnen nemen. De verwachte toenames vinden (over het algemeen) echter niet plaats bij gevoelige bestemmingen. Het effect ten aanzien van luchtkwaliteit wordt beoordeeld als neutraal (0).

Geluid

De indeling van het terrein Laarberg II volgens de worst-case benadering is niet zondermeer akoestisch inpasbaar (8 woningen binnen 60 dB(A) contour). Ook komt een aanzienlijk aantal woningen te liggen binnen de 50 dB(A) contour. Hier is sprake van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. Dat betekent dat voor ruim 300 woningen mogelijk een hogere waarde aangevraagd moet worden. Het effect van alternatief 1 wordt zonder mitigerende maatregelen beoordeeld als zeer negatief (- -).

Externe veiligheid

Voor het plaatsgebonden risico (PR) in en rond het plangebied zijn de mogelijke toekomstige risicovolle inrichtingen op Laarberg fase II bepalend. Het plaatsgebonden risico in het plangebied neemt mogelijk toe door vestiging van risicovolle bedrijven. De toename vormt naar verwachting geen knelpunt. De toename wordt beoordeeld als een (licht) negatief effect (-).

Het groepsrisico neemt fors toe. Dit wordt beoordeeld als een zeer negatief effect (- -) en ontstaat vooral door de aanwezigheid van bestaande aardgastransportleidingen in het plangebied. Deze hebben een groot invloedsgebied (430 meter). Binnen dit gebied worden beperkt kwetsbare objecten mogelijk gemaakt (bedrijven waar mensen aanwezig zijn), waardoor het groepsrisico fors toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie waarin het plangebied een agrarische functie heeft (weinig mensen aanwezig). Dit effect is wel toegestaan, zolang de toename van het groepsrisico maar verantwoord wordt bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijven (bijv. in kader van toekomstige bestemmingsplannen).

3.2 Effecten Alternatief 2 en het VKA

In het navolgende wordt alleen ingegaan op de effecten van alternatief 2 en het VKA voor zover deze verschillen ten opzichte van alternatief 1. Uit de tabel blijkt dat alternatief 2 en het VKA op diverse criteria positiever/minder negatief scoren dan alternatief 1. Dit komt uiteraard doordat alternatief 2 en het VKA zijn ontworpen na de effectbeoordeling van alternatief 1.

Aanpassingen in het ontwerp en het opnemen van (aanvullende) randvoorwaarden zorgen voor een verbetering van de milieusituatie ten aanzien van natuur (EHS en flora en fauna), verkeersafwikkeling, geur en geluid.

Ten aanzien van landschap, luchtkwaliteit en externe veiligheid zijn er ook kleine verschillen (in positieve zin) ten opzichte van alternatief 1, maar deze zijn niet zo groot dat zij een verandering in de effectscores tot gevolg hebben. Voor landschap geldt dat het bedrijventerrein (nog) beter wordt ingepast in de omgeving door de extra gereserveerde zones voor natuurcompensatie aan de randen van het plangebied. Door de lagere hoeveelheid uitgeefbaar terrein in alternatief 2 en het VKA ten opzichte van alternatief 1 (ca 54 en 55 ha versus ruim 60 ha) wordt de invloed op de lokale luchtkwaliteit iets kleiner en neemt het groepsrisico iets minder toe.

Natuur

Indien met de randvoorwaarden zoals aangegeven bij de beschrijving van het VKA en alternatief rekening wordt gehouden, is het plan vanuit natuur gezien uitvoerbaar. Er is dan uiteindelijk geen sprake van aantasting van het functionele leefgebied van jaar rond beschermde vogels en vleermuizen die in het plangebied voorkomen. De effecten ten aanzien van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet worden beoordeeld als neutraal (0).

Rond de gerealiseerde ecologische verbindingszone langs de Leerinkbeek een ruime zone die in de omgevingsvisie van Gelderland is begrensd als Groene Ontwikkelingszone. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn hier mogelijk, maar er moet ook gestreefd worden om de "samenhang tussen natuurgebieden te bevorderen, het functioneren als netwerk te versterken en overgangen tussen natuurbestemmingen en andere functies te zoneren". Alternatief 2 draagt hier aan bij door een zone (50 m breed) langs de zuidzijde van de Leerinkbeek en een aaneengesloten gebied in het noordwesten van het plangebied te reserveren voor natuurwaarden (zie paragraaf 6.1.6 van het MER voor ruimtelijke weergave van deze maatregelen). Alternatief 2 heeft een positief effect op de EHS (+).

In het VKA is de gereserveerde zone langs de zuidzijde van de Leerinkbeek smaller dan in alternatief 2 (20 meter; zie Afbeelding 3). De smallere zone is nog wel als een licht positief effect op te vatten (hij sluit aan op de gerealiseerde ecologische verbindingszone), maar het effect is niet groot genoeg voor een '+'. Het effect van het VKA ten aanzien van EHS is neutraal (0).

Verkeer

In alternatief 2 en het VKA is als randvoorwaarde opgenomen dat er maatregelen worden getroffen om het extra verkeer richting Oude Borculoseweg/Deventer Kunstweg te ontmoedigen (bijv. bestemmingsverkeer) dan wel te faciliteren (weg verbeteren) op het moment dat daadwerkelijk de ontsluiting richting (noord)westen tot stand wordt gebracht. Het effect op het criterium verkeersafwikkeling wordt beoordeeld als neutraal (0). Het criterium verkeersveiligheid wordt, evenals alternatief 1, ook beoordeeld als neutraal (0).

Geur

Alternatief 1 veroorzaakt mogelijk een belemmering voor de toekomstige ontwikkeling van het bedrijf Huurninkallee 11 door de mogelijke realisatie van (beperkt) gevoelige objecten in het noordwesten van het plangebied ('omgekeerde werking'). Om beperkingen voor het betreffende bedrijf te voorkomen, is in

alternatief 2 en het VKA de randvoorwaarde opgenomen dat ten westen van de huidige woning Ruitersweg 14 geen nieuwe geurige objecten in het plangebied worden gerealiseerd. Het opnemen van extra reserveringen voor natuur aan de randen van het plangebied biedt voor andere veehouderijen in de omgeving tevens (nog) meer zekerheid dat zij niet belemmerd worden in hun toekomstige bedrijfsvoering. Alternatief 2 en het VKA krijgen een neutrale beoordeling (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Geluid

In alternatief 1 bedraagt de maximaal toelaatbare geluidemissie van bedrijven 75 dB(A)/m². In alternatief 2 en het VKA wordt de geluidemissie die zonder meer wordt toegestaan verlaagd naar 70 dB(A)/m². Door deze verlaging daalt het aantal vast te stellen hogere waarden in de omgeving fors (circa 50 ten opzichte van de referentiesituatie tegen ruim 300 in alternatief 1). Daarnaast wordt de maximaal toelaatbare geluidbelasting van 60 dB(A) voor geluidgevoelige bestemmingen niet overschreden.

Het effect is daarmee veel minder groot dan bij alternatief 1. Er moeten echter nog steeds nieuwe hogere waarden worden aangevraagd wanneer het bedrijventerrein volgens plan ontwikkeld wordt en (verdere) geluidbeperkende maatregelen niet getroffen worden. Alternatief 2 en het VKA worden op het thema geluid beoordeeld als negatief (-) ten opzichte van de referentiesituatie.

4 DOORKIJK NAAR HET VERVOLG

Bij de effectbeoordeling van alternatief 1 en de beschrijving van alternatief 2 zijn diverse benodigde maatregelen, stappen en aandachtspunten voor het vervolg aan bod gekomen welke niet vastgelegd zijn/kunnen worden in deze structuurvisie. Dit betreft niet de inrichting van het plangebied en de daarbij aangegeven randvoorwaarden, zoals beschreven in het VKA.

Deze aandachtspunten en (deels verplichte) stappen zijn van belang voor de fasen (bestemmingsplannen) na vaststelling van de structuurvisie (naleven van milieuregels in de vervolgfase). Samengevat gaat het om:

- Natuur: Bij de uitwerking in bestemmingsplannen zal, afhankelijk van de locatie van de ontwikkeling, een ontheffing Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd en mogelijk een onderbouwing van (noodzakelijke) aantasting van het areaal Gelders Natuurnetwerk (indien bosje Ruitersweg toch niet behouden hoeft en kan blijven).
- Natuur: Voor de structuurvisie is een set van randvoorwaarden opgesteld om een voor natuur uitvoerbaar plan te hebben. Bij de bestemmingsplannen is het noodzakelijk om de genoemde randvoorwaarden voor een voor natuur uitvoerbaar plan te borgen. Dit betekent een gedetailleerdere invulling van de maatregelen/randvoorwaarden dan nu is gedaan op het structuurvisieniveau (per project een zogenaamd Activiteitenplan). Het is van belang om dit reeds bij de eerste op te stellen bestemmingsplannen te doen omdat het merendeel ontwerpgerelateerde maatregelen zijn. Anders bestaat het risico dat in een later stadium de benodigde ruimte voor vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten niet voldoende beschikbaar is. Het risico is dat de laatste bestemmingsplannen dan niet voldoen aan de vereisten vanuit de Flora- en faunawet, waardoor op dat moment geen ontheffing wordt verkregen voor de uitvoering. De structuurvisie met haar randvoorwaarden kan als het ware als een handleiding worden gezien, waarmee uiteindelijk een als geheel uitvoerbaar plan te bereiken is.
- Bodem: Wanneer grond wordt ontgraven in het plangebied mag deze in principe direct (zonder keuring) worden toegepast in de omgeving en ook in andere gebieden. Uitzondering hierop vormt grond van de enkele 'verdachte locaties'. Voor deze locaties is in ieder geval vervolgonderzoek nodig wanneer deze locaties daadwerkelijk ontwikkeld worden. Bij grondverzet op deze locaties moet eerst een partijkeuring plaatsvinden voordat deze grond ergens anders toegepast kan worden.

- Water: De maatregelen die nodig zijn om de waterhuishouding op orde te hebben en te houden in het plangebied zijn afgestemd met het waterschap en worden uitgewerkt in een waterplan, parallel aan de structuurvisie en wederom in samenwerking met het waterschap. Het plan moet doorvertaald worden in de op te stellen bestemmingsplannen.
- Archeologie: Bij vergraving in het plangebied (dieper dan 30 cm; oftewel de bouwvoor) moet het gemeentelijk archeologiebeleid nageleefd worden. Gezien hoge (bekende) archeologische waarden is de kans groot dat op diverse plaatsen in het plangebied opgravingen van archeologische resten gedaan moeten worden en/of maatregelen genomen moeten worden om de waarden onaangetast in de bodem te bewaren.
- Geur: Bij ontwikkeling van het bedrijventerrein moet gecontroleerd worden of de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende veehouderijen geschaad worden (omgekeerde werking) en of de ontwikkeling verenigbaar is met andere reeds aanwezige bedrijven in de omgeving (incl. bedrijven op Laarberg II).
- Geluid: Bij de ontwikkeling van (een deel van) het bedrijventerrein moeten waarschijnlijk hogere waarden aangevraagd worden voor woningen in de omgeving. In de vervolgtrajecten voor de bestemmingsplanprocedures en het bepalen van de geluidzone zal het bevoegd gezag moeten afwegen welke geluidbelasting bij de woningen acceptabel wordt geacht en of het treffen van geluidbeperkende/werende maatregelen 'doelmatig' is om de geluidbelasting omlaag te brengen, alvorens hogere waarde vastgesteld kunnen worden. Ongeacht eventueel vast te stellen hogere waarden bij de woningen met een geluidbelasting hoger dan 50 dB(A), mag het binnenniveau nooit meer dan 35 dB(A) etmaalwaarde bedragen.
- Externe veiligheid: Bij de nog op te stellen bestemmingsplannen moet de toename van het groepsrisico worden verantwoord. Bij de verantwoording is het een plicht voor het bevoegd gezag om naast de omvang van het groepsrisico ook andere aspecten, zoals de mogelijkheden voor zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid mee te wegen in de beoordeling van de aanvaardbaarheid van het groepsrisico.

COLOFON

Opdrachtgever	: Gebiedsonderneming Laarberg B.V.
Project	: PlanMER Structuurvisie uitbreiding regionaal bedrijvenpark Laarberg
Dossier	: 9X1884-103-100
Omvang rapport	: 17 pagina's
Auteur	: Stef Kampkuiper, Caroline Winkelhorst
Projectleider	: Caroline Winkelhorst
Projectmanager	: Rob Huisman
Datum	: 30 augustus 2013
Naam/Paraaf	: Rob Huisman

HaskoningDHV Nederland B.V.

Planning & Strategy

Verlengde Kazernestraat 7

7417 ZA Deventer

Postbus 927

7400 AX Deventer

T (088) 348 63 00

F (088) 348 63 01

E info@rhdhv.com

W www.royalhaskoningdhv.com

